

СИЛАБУС КУРСУ МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність В5 Музичне мистецтво
Освітня програма «Музичне мистецтво естради»,
Рік навчання: III; Семестр: 5, 6
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: **українська.**

Керівники курсу:

Кдирова Інеш Осербайвна

Заслужена артистка України, кандидат
мистецтвознавства, доцент

Контактна інформація: inesh-k@ukr.net

Пререквізити освітнього компоненту: Спеціальний клас (за видами), Історія світової естради, Історія української естради, Постановка голосу та музичного апарату, Клас ансамблю, Концертмейстерський клас та методика акомпанементу, Музичний інструмент, Сценічно-виконавська майстерність, Аранжування та інструментування, Педагогіка і психологія

Постреквізити освітнього компоненту: Аналіз музичних творів, Аналіз концертно-виконавського репертуару, Вокальний, інструментальний тренінг, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Педагогічна практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	ПРН 10
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13

Відповідно до освітньої програми: «Музичне мистецтво естради» вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

	Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
	Загальні компетентності (ЗК)
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 14	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

	Спеціальні компетентності (СК)
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 5	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 8	Здатність здійснювати диригентську діяльність на базі професійних знань та навичок керівництва музичним колективом, репетиційної роботи та концертних виступів
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

**Програмні компетентності за професійним стандартом
Перелік трудових функцій**

Компетентності	Шифр
Здатність забезпечувати індивідуальний підхід до учнів	ЗК 1
Здатність підтримувати під час навчання сприятливий психологічний клімат	ЗК 2
Здатність дотримуватися професійних та етичних норм поведінки	ЗК 3
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність запобігати виникненню конфліктних ситуацій	ЗК 5
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

**Опис трудових функцій
(трудові функції; предмети та засоби праці; професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій); знання, уміння та навички)**

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А Організація та проведення навчання	A 1 Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	A1.31. Предметна область A1.32. Види занять та форми роботи з учнями A1.33. Професійна термінологія A1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання A1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	A1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання A1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів A1.У3. Проводити навчання за типовою або робочою навчальною програмою A1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання A1.У5. Застосовувати під час навчання необхідні технічні засоби, обладнання та інструменти A1.У7. Застосовувати різні засоби педагогічної підтримки учнів
	A2. Здатність забезпечувати демонстрування учнем мистецьких досягнень	A2.31. Принципи та методики підготовки до публічних виступів	A2.У1. Готувати учнів до публічного виступу, презентації своїх мистецьких досягнень
	A3. Здатність до роботи з документами, що відображають та забезпечують освітній процес	A3.31. Вимоги до ведення навчальної документації	A3.У1. Оформлювати навчальну документацію відповідно до вимог
	A4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	A4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення A4.32. Професійна лексика	A4.У1. Доносити навчальний матеріал до учнів та заохочувати його/її до спілкування державною мовою під час навчання A4.У2. Забезпечувати здобуття учнями початкової мистецької освіти державною мовою. A4.У3. Вести навчальну та службову документацію державною мовою
	A5. Здатність планувати	A5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	A5.У1. Планувати індивідуальну траєкторію учнів залежно від цілей навчання та індивідуальних здібностей учнів, в тому числі з особливими освітніми потребами
		A5.32. Вимоги типових навчальних програм	A5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи
A6. Здатність використовувати цифрові технології	A6.31. Технічні засоби та обладнання, цифрові технології, які використовуються під час навчання	A6.У1. Використовувати необхідні технічні засоби, обладнання, цифрові пристрої, працювати з онлайн-сервісами, застосунками, файлами, мережею Інтернет, у тому числі під час дистанційного навчання	
Б. Визначення	Б1. Здатність	Б1.31. Методики, процедури,	Б1.У1. Визначати рівень здібностей

здібностей учнів та оцінювання їх досягнень у процесі навчання	визначати рівень здібностей учнів	форми та інструменти визначення спроможності учнів Б1.32. Форми та методи оцінювання навчальних досягнень учнів і розроблення критеріїв оцінювання Б1.33. Критерії та рекомендації щодо оцінювання	учнів Б1.У2. Застосовувати різні форми та шкали оцінювання навчальних досягнень учнів Б1.У2. Застосовувати та коригувати критерії оцінювання навчальних досягнень учнів Б1.У3. Встановлювати та фіксувати результати навчання учнів, на їхній основі визначати індивідуальну траєкторію навчання (за потреби)
	Б.2. Здатність використовувати новітні технології в процесі оцінювання	Б2.31. Новітні технології оцінювання	
	Б3. Здатність здійснювати моніторинг індивідуальних навчальних досягнень учнів і прогнозувати результати навчання	Б3.31. Методи аналізу навчальної діяльності учнів і прогнозування її результатів Б3.32. Норми законодавства щодо академічної доброчесності в частині оцінювання учнів і відповідальності за їх недотримання	Б3.У1. Здійснювати моніторинг навчальної діяльності та рівня навчальних досягнень учнів Б3.У2. Прогнозувати результати навчальних досягнень учнів Б3.У3. Запобігати проявам та уникати необ'єктивного оцінювання, надання учням допомоги під час проходження ними оцінювання результатів навчання чи створення перешкод, непередбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання
В Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В1. Здатність розробляти, адаптувати та узагальнювати навчальні матеріали	В1.31. Спеціальна та методична література, а також інші джерела для забезпечення освітнього процесу В1.32. Типові навчальні програми, рекомендації до розроблення робочих навчальних програм В1.33. Методики викладання навчальної дисципліни	В1.У1. Опрацьовувати та узагальнювати навчальні матеріали В1.У2. Використовувати інформаційні ресурси при підготовці навчально-методичних напрацювань В1.У3. Застосовувати інноваційні технології в освітньому процесі В1.У5. Аналізувати результати застосування методик викладання навчальної дисципліни у своїй педагогічній практиці та будувати на основі цього аналізу власну педагогічну чи викладацьку стратегію В1.У6. Використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси для організації освітнього процесу, обміну педагогічним і творчим досвідом та професійного розвитку В1.У7. Діяти з дотриманням вимог законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права, мережевий етикет у професійній діяльності В1.У8. Запобігати академічному плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману, хабарництву під час створення власних методичних розробок
	В 2 Здатність до	В 2 3.1 Форми, способи та методи	В 2 У. 1 Презентувати власний

	поширення власного професійного досвіду	поширення власного професійного досвіду	професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
	В3. Здатність до взаємодії з колегами та керівництвом		В3.У1. Формувати та висловлювати власні пропозиції щодо організації та провадження освітнього процесу під час участі в засіданнях колегіальних органів управління В3.У2. Діяти відповідно до посадових обов'язків та правил трудового розпорядку мистецької школи
Г Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку	Г13. 1 Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1У 1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1У. 2 Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей	Г2.31. Види, форми та складники освіти дорослих Г2.32. Законодавчі акти щодо професійного розвитку педагогічних працівників	Г2.У. 1 Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей

Мета курсу: засвоєння здобувачами вищої освіти системи знань про дидактику підготовки кадрів вищої кваліфікації, розкриття основ методології, теорії та інноваційних методів викладання навчальних дисциплін у системі вищої освіти. Формування у майбутніх фахівців комплексного методологічного, художньо-творчого, науково-дослідного мислення для викладання фахових дисциплін у вищій школі.

Практична спрямованість:

Необхідність удосконалення і підвищення рівня якості є важливою проблемою, яка значною мірою обумовлюється процесами глобалізації та потребами формування позитивних умов для індивідуального розвитку людини. Освітній компонент «Методика викладання фахових дисциплін» належить до обов'язкових дисциплін ОПП «Музичне мистецтво естради» циклу педагогічної підготовки рівня вищої освіти «Бакалавр» для здобуття кваліфікації «Викладач мистецької школи».

Курс «Методика викладання фахових дисциплін» має ознайомити бакалаврів з методологічними, психолого-педагогічними та методичними основами організації навчального процесу у мистецькій школі. Проведення занять пропонованого курсу вимагає застосування різноманітних методик. Важливим є здійснення проблемного підходу в лекційному викладанні, під час семінарських занять, в організації самостійної роботи бакалаврів.

Дуже важливою частиною навчання є прищеплення навичок самостійної роботи з навчально-методичною літературою. Найкращою формою прилучення до такої роботи є підготовка доповідей, есе за темами навчальної робочої програми. Мета самостійної роботи: розкрити та реалізувати внутрішні потенції здобувачів освіти у проектуванні професійної діяльності, тим самим сприяючи формуванню професійної компетентності.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Участь у всеукраїнських та міжнародних конференціях

Під час організації самостійної роботи та підготовки спеціалістів до педагогічної діяльності пропонується проходження курсів неформальної освіти.

Співпраця з секцією естрадного мистецтва методичного об'єднання викладачів мистецьких шкіл та Радою директорів музичних шкіл сфери культури Київської області, а також навчання за допомогою досвідчених науково-педагогічного складу кафедри: обмін досвідом, сесії зворотного зв'язку, майстер класи, круглі столи та розповсюдження досвіду виконавської та сценічної діяльності викладачів Академії надає можливість здобувачам вищої освіти реалізувати педагогічні проєкти, відвідувати майстер-класи, оволодівати практичними навиками підготовки та навчання здобувачів з спеціальності.

На базі Академії створюється відділ післядипломної освіти для викладачів ДМШ, шкіл мистецтв де здобувачі вищої освіти матимуть можливість відвідувати майстер-класи, лекції провідних викладачів ДМШ, шкіл-мистецтв, науково-педагогічних кадрів Академії мени Павла Чубинського.

Структура навчального освітнього компоненту

№ тижня	Назва теми	години ауд.	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1. III курс, 5 семестр			
Змістовий модуль 1			
1, 2	Тема 1. Організація навчального процесу у закладах вищої освіти.	6	Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
3	Тема 2. Нормативно-правова база організації навчального процесу.	4	Підготовка до опитування. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
4	Тема 3. Форми організації навчання.	4	Підготовка до опитування. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
5	Тема 4. Навчальний час здобувача освіти.	4	Підготовка доповіді за темою аудиторної роботи. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
6	Тема 5. Робочий час викладача	4	Підготовка до опитування. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
Змістовий модуль 2			
7, 8	Тема 6. Форми навчання.	6	Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
9, 10	Тема 7. Науково-методичне забезпечення навчального процесу.	6	Підготовка до опитування. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
11	Тема 8. Структура системи вищої освіти в Україні.	4	Підготовка до опитування. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
12, 13	Тема 9. Правове регулювання вищої освіти.	6	Підготовка до опитування. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
14, 15	Тема 10. Управління вищим навчальним закладом.	6	Підготовка доповіді за темою аудиторної роботи. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
16	Семінарське заняття	10	Підготовка презентації результатів виконаних завдань та досліджень за темою семінарського завдання
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		Підготовка до диференційованого заліку
Модуль II. III курс, 6 семестр			
Змістовий модуль 3			
1	Тема 11. Мета освітнього компоненту	4	Аналіз наукової та методичної літератури. Запис

	«Методика викладання фахових дисциплін».		тез в конспект.
2, 3	Тема 12. Особливості викладання фахових дисциплін в галузі «Культура і мистецтво», спеціальності «Музичне мистецтво».	6	Підготовка до опитування. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
4, 5	Тема 13. Важливість удосконалення професійних та педагогічних підходів до викладання.	6	Підготовка до опитування. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
6, 7	Тема 14. Педагогічна культура.	6	Підготовка до опитування. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
8, 9	Тема 15. Сценічна культура майбутнього викладача.	6	Підготовка доповіді за темою аудиторної роботи. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
Змістовий модуль 4			
10	Тема 16. Підготовка викладача до уроку.	4	Підготовка до опитування. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
11	Тема 17. Значення першого уроку.	4	Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
12, 13	Тема 18. Методи навчання музики.	6	Підготовка до опитування. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
14, 15	Тема 19. Типи темпераменту людини та їх характеристика.	6	Підготовка доповіді за темою аудиторної роботи. Аналіз наукової та методичної літератури. Запис тез в конспект.
16	Семінарське заняття	12	Підготовка презентації результатів виконаних завдань та досліджень за темою семінарського завдання
	Модульний контроль знань. Екзамен		Підготовка до екзамену
	Атестаційний комплексний екзамен		

Теми семінарських занять

Модуль 1.

1. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти.

- Тенденції розвитку вищої освіти
- Демократизація професійної освіти.
- Орієнтація освіти на саморозвиток
- Інноваційне та розвивальне навчання
- Компетентнісний підхід.

Основна література: 1, 7, 10, 14, 51

Допоміжна література: 17, 30, 40.

2. Система наукової організації праці викладача фахових дисциплін.

- Науково-методична робота викладача.
- Організація праці викладача
- Сутність, зміст та напрями наукової організації праці
- Теорія і практика управління процесом педагогічної діяльності
- фактори та виклики в організації педагогічної праці.

Основна література: 3, 5, 7, 10, 14.

Допоміжна література: 9, 17, 22.

3. Сутність, специфіка, структурні компоненти педагогічної діяльності викладача.

- Поняття професійної педагогічної діяльності викладача ДМШ
- Професійна компетентність викладача ДМШ.

- Основні напрями діяльності викладача ДМШ.
- Психологічна структура педагогічної діяльності.
- Вимоги до особистості викладача.
- Самоосвіта та робота із засвоєння передового педагогічного досвіду.

Основна література: 4, 6, 11, 18, 23.

Допоміжна література: 26, 30, 35.

4. Психологічні закономірності навчання і виховання на заняттях класу з спеціальності у ДМШ, школі мистецтв

- Спільна діяльність вчителя і учня – діяльність в ситуації організованого спілкування.
- Диференційований підхід до навчання учнів у мистецькій школі.
- Формування мотивацій на початковому етапі навчання в ДМШ.

Основна література: 8, 9, 12, 19, 25.

Допоміжна література: 21, 27, 36.

Модуль 2.

1. Характеристика стадій психічного розвитку, вплив їх закономірностей у розвитку учня.

- Вивчення та визначення схильностей учня, спрямованість на розуміння причин поведінки, створення умов для їх розвитку.
- Вивчення психічних особливостей дитини педагогом на індивідуальних заняттях музики.
- Спілкування як найважливіший фактор взаємодії викладача і учня. Модель оптимального спілкування педагога з дитиною.
- Розвиток здібностей у дитини. Особливості поведінки дітей з різними типами темпераменту.

Основна література: 4, 6, 14, 21, 28.

Допоміжна література: 29, 31, 32, 33.

2. Педагогічна культура.

- Педагогічна етика
- Культура мови викладача.

Основна література: 1, 5, 15, 26, 34.

Допоміжна література: 30, 37, 38, 39, 41.

3. Методичні основи підготовки і проведення індивідуальних навчальних занять

- Індивідуальне навчальне заняття
- Форми організації індивідуальних занять
- Підходи до методики самостійної роботи.
- Структура індивідуальних занять.
- Методика підготовки та проведення індивідуальних занять.

Основна література: 2, 7, 17, 24, 31.

Допоміжна література: 35, 40, 42, 43, 44.

4. Методика контролю навчальної діяльності.

- Контроль успішності та якості навчання
- Основні види контролю успішності учнів.
- Завдання видів контролю.
- Функції контролю.
- Вимоги до ефективності контролю.
- Дотримання об'єктивності під час оцінювання знань

Основна література: 6, 13, 20, 27, 33.

Допоміжна література: 29, 36, 45, 46.

Вимоги до оцінювання семінарських занять:

- відповідність змісту виступу здобувача вищої освіти до змісту питань, що обговорювалися на семінарі;
- активність здобувача вищої освіти на семінарському занятті;
- уміння вести дискусію;
- толерантність при веденні дискусії;
- обґрунтованість власних суджень;
- посилення при дискусії (виступах) на першоджерела;
- вміння використовувати теоретичні знання для розв'язання вузлових проблем, практичних задач тощо;
- вміння використовувати матеріал попередніх курсів під час роботи на семінарському занятті;
- вміння використовувати наочні наявні засоби;
- вміння використовувати мультимедійні засоби навчання та інші комп'ютерні технології;
- вміння робити презентацію з вибраної теми з використанням комп'ютерних технологій;
- вміння представити результати самостійної творчої роботи

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Самостійна робота студента є складовою навчального процесу. Вона здійснюється за підтримки та під контролем викладача, який спрямовує її в залежності від тематичних завдань. Самостійна робота спрямована на розкриття та реалізацію внутрішнього потенціалу здобувачів освіти у проектуванні майбутньої професійної діяльності. Вона сприяє: розвитку методичних та педагогічних компетентностей; вдосконаленню навичок аналізу, рефлексії та адаптації сучасних методик у навчальний процес; формуванню здатності до самостійного прийняття рішень у викладацькій діяльності.

Опанування змістом освітнього компоненту «Методика викладання фахових дисциплін» передбачає теоретичні і практичні види самостійної роботи. Теоретичні – вивчення основної та додаткової літератури з проблематики компоненту, теоретичного матеріалу тем, опрацювання конспекту. Слухання естрадних виконавців з метою визначення типу голосу, вокальних, інструментальних навичок, та навпаки вокально-технічних та/або інструментально-технічних недоліків виконання, відвідування (перегляд відеозаписів) майстер-класів та аналізування отриманої інформації з фіксуванням висновків у опорному конспекті. Практичні – вміння користуватись методами навчання для вирішення конкретних практичних завдань (методами розвитку музичних здібностей, вироблення вірної навички співацького дихання, інстальної постановки, методики відпрацювання різних способів звуковедення та вироблення кантиленного звучання, методи усунення недоліків інтонування, залежно від причин їх утворення, методику розучування вокального, інструментального твору). Розроблення плану індивідуального заняття. Вивчити теоретичний матеріал за темами програми. Підібрати послідовність комплексу вправ для розвитку голосу, виконавської манери та для покращення артикуляції, якості звучання.

Самостійна робота охоплює:

Роботу з педагогічними ситуаціями (аналіз типових викладацьких проблем, пошук оптимальних методичних рішень).

Створення педагогічних ситуацій (розробка сценаріїв уроків, репетицій, корекційних занять).

Розроблення педагогічних проєктів (інтеграція теоретичних знань у практичну діяльність).

Упровадження виконавсько-творчих і педагогічних проєктів (тестування методик у навчальному процесі, аналіз результатів).

Організацію пошукової та самоосвітньої діяльності (вивчення сучасних тенденцій у методиці викладання музичних дисциплін).

Під час організації самостійної роботи та підготовки спеціалістів до педагогічної діяльності рекомендовано проходження курсів неформальної освіти.

Контроль самостійної роботи. Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою освітнього компоненту та методичними рекомендаціями викладача.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів вищої освіти;

- виховання самостійності, відповідальності та організованості;
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, удосконалення та самореалізації;
- опанування здобувачами вищої освіти елементів методики наукових досліджень.

Основними формами контролю самостійної роботи є:

- виконання науково-дослідних завдань
- рефлексивний контроль;
- індивідуальні співбесіди;
- колоквиум.

Рекомендована література

Основна

1. Андрощук І. Сучасні тенденції розвитку освіти в Україні // Молодь і ринок. 2023. № 1 (209). С. 17-21.
2. Афанасьєва Т. М., Доценко Н. В., Саркісян Г. О. Самоосвіта викладача в умовах змішаної форми навчання. 2021. 46 с.
3. Багадуров С. А. Нариси з історії вокальної педагогіки: навчальний посібник. Ч. 1. 2018. 468 с.
4. Бедакова С. В. Інноваційні технології вокальної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва // The 2nd International scientific and practical conference “Progressive research in the modern world” (November 2-4, 2022). VoScience Publisher, Boston, USA, 2022. 666 с.
5. Белікова В. Музична освіта: філософський, мистецтвознавчий та педагогічний наголоси: монографія / за ред. Н. А. Овчаренко, Я. В. Шрамка. Кривий Ріг, 2018. 299 с.
6. Бодина Е. Музична педагогіка та педагогіка мистецтва: концепції XXI століття. Підручник. 2018. 146 с.
7. Бондаренко Л. А. Музична педагогіка. 2021. 188 с.
8. Воевідко Л. Музична педагогіка: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2022. 240 с.
9. Воевідко Л. М. Формування та розвиток педагогічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах вимог Нової української школи // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Вип. 11. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2019. С. 7-14.
10. Воевідко Л. М. Формування педагогічної майстерності у здобувачів вищої освіти шляхом реалізації предметних (фахових) компетентностей // Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. пр. / Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України. Вип. 26 (2-2019), ч. 2. Кам'янець-Подільський, 2019. С. 167-175.
11. Воевідко Л. М. Українські музично-педагогічні традиції у фаховій підготовці здобувачів вищої освіти: монографія. Кам'янець-Подільський: Сисин Я.І.: Абетка, 2019. 208 с.
12. Воевідко Л. М. Самостійна робота здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Музична педагогіка» // Актуальні проблеми психології особистості на європейському просторі: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. С. Д. Максименка, Л. А. Онуфрієвої. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2020. С. 15-17.
13. Воевідко Л. М. Проблеми сучасної музичної педагогіки у підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва // Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. пр. / Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н. В.]. Вип. 31 (2-2021). Київ: Міленіум, 2021. С. 208-225.
14. Воевідко Л. М. Орієнтири професійної підготовки майбутнього вчителя // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: зб. наук. пр. Вип. 17, у 3-х т. Кам'янець-Подільський, 2021. Т. 1. С. 136-138.
15. Воевідко Л. М. Підготовка вчителя музичного мистецтва до роботи в Новій українській школі // Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. пр. / Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н. В.]. Вип. 32 (1-2022). Київ: Міленіум, 2022. С. 218-233.
16. Воевідко Л. М. Вимоги до фахової підготовки здобувачів вищої освіти // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: зб. наук. пр. Вип. 19, у 3-х т. Кам'янець-Подільський, 2020. Т. 1. С. 184-185.
17. Гургула Р. І., Марач О. М., Войнаровський А. Ю. Сутність та зміст музично-педагогічної діагностики // Академічні студії. Серія «Педагогіка». 2022. № 1. С. 17-23. <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.1.3>
18. Драганчук В. М. Музична психологія і терапія: навч. посіб. Луцьк: СЛУ ім. Лесі Українки, 2016. 230 с.
19. Драннік О. В., Дранник О. В. Самоосвіта викладача як необхідна складова на шляху до майстерності. 2019. 88 с.
20. Йотка Я. М. Сутність та зміст вокально-педагогічної діяльності. 2021. 140 с.
21. Заря С. В., Левко В. І. Сольний спів. 2019. 250 с.
22. Завалко К. Спрямованість сучасної музичної педагогіки в освітніх закладах України // Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2021. № 6. С. 45-56.

23. Завалко К. Методологія формування готовності вчителя музики до інноваційної діяльності. Монографія. Вид. книг Центр навчальної літератури. 2022. 266 с.
24. Завалко К. Спрямованість сучасної музичної педагогіки в освітніх закладах України // Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2021. № 6. С. 45-56.
25. Зварич О. Я. Використання технологій дистанційного навчання у галузі музичної педагогіки. 2021. 172 с.
26. Зеленецька І. Методика роботи з нечисто інтонуючими учнями на уроках музики // Мистецтво та освіта. 2003. № 5. С. 27-35.
27. Кірдан О. Професійна підготовка майбутніх інструменталістів-виконавців та вчителів музичного мистецтва: історіографія проблеми // Перспективи та інновації науки. 2024. № 9 (43). С. 67-78.
28. Коваленко А. С. Тенденції розвитку вітчизняної інструментальної гітарної освіти у другій половині ХХ століття: дис. ... канд. пед. наук. 2019. 200 с.
29. Ковальчук В. А. Педагогіка партнерства у професійній діяльності вчителя. 2023. 152 с.
30. Концепція розвитку педагогічної освіти. 2018. Доступно: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitkupedagogichnoyi-osviti>
31. Корчагіна Г. С. Потенціал інструментально-виконавської підготовки для формування інтелектуально-творчих умінь майбутніх учителів музичного мистецтва. Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. 2015. 184 с.
32. Косенко П. Б. Музична педагогіка як ремесло, наука та мистецтво. 2020. 234 с.
33. Костеньов О. Л. Джазова інструментальна музика другої половини ХХ – початку ХХІ століття: виразово-стильові та культурологічні аспекти. 2021. 192 с.
34. Кривошея Н. Б., Мартинова В. О. Орф-педагогіка в системі музичної освіти дітей дошкільного віку // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. 2021. Вип. 57. С. 34-48.
35. Кулага Т. О., Сегеда Н. А. Сучасне естрадне вокальне виконавство у вимірах принципу культуровідповідності // Modern culture studies and art history: an experience of Ukraine and EU: collective monograph. Riga: Izdevniecība «Baltija Publishing». 2020. С. 257-272.
36. Локарева Г. В. Мистецька педагогіка як суспільне явище: педагогічний функціонал. 2021. 174 с.
37. Медвідь Т. Творчий розвиток учнів у музично-педагогічній концепції К. Орфа // Естетика і етика педагогічної дії. 2021. Вип. 23. С. 118-125. <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2021.23.238263>
38. Москва О. М. Формування вокальної культури майбутніх учителів музичного мистецтва засобами естрадно-джазової музики // Наукові записки [Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія: Педагогічні науки. 2018. Вип. 170. С. 159-163.
39. Музична освіта: філософський, мистецтвознавчий та педагогічний наголоси / за ред. Н. А. Овчаренко, Я. В. Шрамка. Кривий Ріг, 2018. 299 с.
40. Нова українська школа: концептуальні засади реформування нової української школи. 2016. Доступно: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/novaukrainska-shkola-compressed.pdf>
41. Обух Л. В. Психотехніка співу як сучасний напрям вокальної педагогіки // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2021. № 195. С. 106-110.
42. Плаксина О. Ф. Методика викладання вокальної техніки як основа вокальної майстерності естрадного виконавця // The XIII International Science Conference «Perspectives of development of science and practice». December 14–17, 2021, Prague, Czech Republic. 2021. 626 с.
43. Процишина О. Ю. Формування методичної компетентності майбутніх викладачів мистецької школи на заняттях сольного співу. Дис. ... канд. пед. наук. Київський університет імені Бориса Грінченка. 2023. 210 с.
44. Проців Л. Музична педагогіка в Україні: зустрічі в історії // Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2017. № 2. С. 34-45.
45. Проців Л. Історія музичної педагогіки в Україні: нові виміри пізнання // Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Педагогіка. 2013. С. 81-86.
46. Реброва Г. О., Реброва О. Є., Линенко А. Ф. Індивідуальне навчально-творче завдання у професійній підготовці здобувачів вищої освіти мистецьких та мистецько-педагогічних спеціальностей. 2024. 175 с.
47. Реброва О. Є. Методологія і методи досліджень педагогіки мистецтва. 2023. 188 с.
48. Семків Н. Про актуальні проблеми музичної педагогіки // Музична україніка: композитори України у парадигмі світової музичної культури. 2019. С. 104.
49. Сиротюк П. Музична педагогіка та виконавство. Навчальна книга Богдан. Київ, 2019. 112 с.
50. Сиротюк М. В. Українська естрадна музика як засіб виховання музично-естетичних смаків підлітків. 2023. 152 с.
51. Сиченко В. В., Рибкіна С. О., Соколова Е. Т. Сучасні тенденції розвитку організаційних структур у системі управління закладами вищої освіти. 2021. 210 с.
52. Смирнова Т. А. Музична педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Харків: Лідер. 2021. 180 с.
53. Сташевська І. О. Масова музична освіта в Україні: реалії та перспективи // Вісник ЛНУ імені Тараса

- Шевченка. 2017. № 2 (307), ч. 1. С. 5-17.
54. Токмакова І. В. Економіка праці та соціально-трудові відносини. 2024. 256 с.
  55. Турчин Т. М. Проблеми проектування естетичного виховання учнів ДМШ на уроках зі спеціальності (музичний інструмент). 2022. 192 с.
  56. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: Академвидав. 2014. 456 с.
  57. Шара С. Самоосвіта викладача як запорука підвищення професійної педагогічної діяльності. 2023. 174 с.
  58. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка: підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. Вид. 3-тє, допов. К.: НАКККиМ. 2016. 264 с.
  59. Шумейко Л. М. Холістична реальність сучасного мистецько-освітнього простору // The 4th International scientific and practical conference "Innovations and prospects in modern science" (April 10-12, 2023). SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2023. 456 с.

Допоміжна

1. Андросова Д. В., Маркова О. М. Музична естетика – філософія музики: генеза та актуальна сучасність музикознавства. 2022. 215 с.
2. Євстігнеєва Н. І. Музична психологія. 2021. 184 с.
3. Зінкевич О., Чекан Ю. Музична критика: теорія і методика. Видавництво: Книги – XXI. 2020. 424 с.
4. Карпенко О., Дермельова Н., Пшеничних М. Філософія музики як світоглядна домінанта фахової підготовки вчителів музики // Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. 2021. № 1.14. С. 159-167.
5. Коновалова І. Ю. Філософія музики. 2020. 198 с.
6. Куцин Е. К. Особливості взаємозв'язку музичної і сучасної психології у процесі сприйняття музики як науково-педагогічна проблема. 2020. 152 с.
7. Львов О. Музикотерапія – психологія, терапія, наука, творчість // Простір арт-терапії: мінливість і стабільність – пошуки балансу. 2019. С. 46.
8. Михайличенко О. В. Загальні методи музичного навчання // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: зб. наук. пр. 2004. Вип. 27. С. 210.
9. Музика. Програми та поурочні методичні розробки для 5-8 класів загальноосвітніх шкіл / Упор. О. Я. Ростовський, Р. О. Марченко, Л. О. Хлебникова, З. Т. Бервецький. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан. 2000. 96 с.
10. Олексюк О. М. Музична педагогіка: навч. посіб. К.: Ун-т ім. Б. Грінченка. 2013. 248 с.
11. Печерська І. П. Уроки музики в початкових класах: навч. посіб. К.: Либідь. 2001. 272 с.
12. Пяковський І. Б. Феноменологія музичного мислення // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. 2000. Вип. 7 (Музикознавство). С. 46-56.
13. Рагозіна В. Особливості методики розвитку творчих здібностей молодших школярів // Мистецтво та освіта. 2004. № 5. С. 5-8.
14. Ремезова Н. М., Смірнова М. С. Психологія музичних здібностей: сутність і структура // The XV International Science Conference «Trends in the development of practice and science». December 28–31, 2021, Oslo, Norway. 2021. 386 с. ISBN-978-1-68564-511-3.
15. Роменець В. Психологія творчості: монографія. К.: Либідь. 2004. 288 с.
16. Сиротинська Н. Музика і філософія: емоційний інтелект // Українська музика. 2020. № 3 (37). С. 14-19.
17. Щепакін В. М. Психологія музичного мистецтва. 2020. 192 с.
18. Yunyk D. Memory of Subjects of Communication: The Structural and Functional Components // Journal of History Culture and Art Research. 2018. № 7. С. 469-479. ISSN 2147-0626. DOI: <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v7i3.1707>.

Політика освітнього компоненту

Завдання освітнього компоненту:

- сформуванню уявлення про методику викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти як навчальну дисципліну, визначити її завдання і мету;
- опанувати матеріал про специфіку викладання фахових освітніх компонентів у системі вищої освіти, методи, ключові поняття, технології методики викладання у закладах вищої освіти;
- порівняти особливості традиційних та інноваційних методів викладання у закладах вищої освіти;
- розглянути та проаналізувати сучасні педагогічні теорії викладання у закладах вищої освіти;
- вивчити методи управління навчально-творчою діяльністю здобувачів;
- розвинути навички організації, планування, проведення та аналізу різних видів навчальних і позааудиторних занять, використовуючи ефективні методи виховання та розвитку здобувачів;
- дослідити інноваційні прийоми та форми організації навчання, які застосовуються в системі викладання фахових навчальних дисциплін;

- розвинути у здобувачів особистих якостей майбутнього педагога, викладача;
- апробувати сучасні інтерактивні методи навчання здобувачів, критерії оцінювання знань, умінь здобувачів; специфіку застосування новітніх освітніх технологій у закладі вищої освіти; особливості координаційної та організаторської діяльності, особистісні психологічні якості викладача вищої школи, професійні вимоги до нього

Знання та розуміння

- побудову системи вищої освіти в Україні;
- основи педагогічної майстерності у закладах вищої освіти, ефективні педагогічні форми освітньої взаємодії зі студентами;
- мати уявлення про структуру й зміст навчального процесу у закладі вищої освіти, основні особливості роботи викладачів, завідувача кафедри, деканату, адміністрації, функцій управління вищим навчальним закладом.
- сучасні технології та організаційні форми навчання;
- індивідуально-типологічні особливості професійного та особистісного становлення студентів.

Вміти:

- формувати ефективну дидактичну систему організації навчального процесу;
- розробляти та проводити навчальне заняття із використанням сучасних технологій навчання, інноваційних форм організації заняття, творчозастосовувати знання і способи діяльності, здобуті під час навчання;
- планувати та організовувати навчальні і поза аудиторні заняття, використовуючи найбільш ефективні методи впливу;
- здійснювати саморозвиток, самоорганізацію, самоосвіту, самовиховання;
- впроваджувати у власну діяльність найсучасніші ефективні методи педагогічного досвіду, застосовувати прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів (бесіди, діалогу, дискусії, мозкової атаки, роботи в групах тощо).

Політика щодо контролю навчальних досягнень

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів освіти. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і здобувачами вищої освіти – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

Поточний контроль проводиться у формі:

- контроль роботи здобувача вищої освіти на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів здобувачів освіти при обговоренні теоретичних питань (презентації, доповіді та ін.)

Результат поточного контролю проведення оперативних заходів з метою оптимізації перебігу навчального процесу. Позитивну оцінку за поточну роботу здобувач вищої освіти може одержати лише за умови належного відвідування навчальних занять та виконання всіх видів завдань, винесених на поточний контроль.

Семінарське заняття форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію за попередньо визначеними темами, до котрих здобувачі вищої освіти готуються вдома. Семінари мають поглибити, розширити і закріпити знання здобувачів освіти, збагатити їх кругозір, навчити їх мистецтва ведення дискусії та глибокого наукового аналізу явищ, що вивчаються. Викладач на семінарському занятті здійснює контроль за самостійною роботою здобувачів освіти, дає можливість їм не лише висловити свої знання в усній формі, але й апробувати їх. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою. Перелік тем семінарських занять визначається навчальним планом ОПП та робочою програмою

освітнього компоненту.

Контроль самостійної роботи. Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою освітнього компоненту та методичними рекомендаціями викладача.

Модульний контроль відбувається на формою диференційованого заліку та/або екзамену, відповідно до навчального плану. Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку / екзамену, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль.

Контроль знань під час проведення диференційованого заліку та/або екзамену може проводитись у вигляді відповідей на питання з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Атестаційний екзамен.

Атестаційний екзамен передбачає перевірку теоретичних знань з педагогіки та психології, методики викладання фахових дисциплін, методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару, методики і практики роботи з ансамблем та опанування здобувачем компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності у сфері вокального чи інструментального мистецтв.

На підставі рішення атестаційної комісії особі, яка успішно виконала освітню програму на першому рівні вищої освіти, присуджується ступінь бакалавра та присвоюється відповідна кваліфікація.

Політика оцінювання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістового модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля підсумовуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. *Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.* Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) *не перевищує 100 балів.* Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Аудиторна робота	4	20	3	15
Фронтальне опитування	1	5	1	5
Експрес-опитування по темі заняття	4	20	3	15
Есе (інформаційна доповідь)	2	10	2	10
Семінарське заняття - презентації результатів виконаних завдань та досліджень	1	5	1	5
Самостійна робота	4	20	4	20

Диференційований залік - тестування	1	20		
Іспит - тестування			1	30
	17	100	15	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Атестаційний екзамен.

Атестаційний екзамен передбачає перевірку теоретичних знань з педагогіки та психології, методики викладання фахових дисциплін, методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару, методики і практики роботи з ансамблем та опанування здобувачем компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності у сфері вокального чи інструментального мистецтва.

Підсумкову оцінку комплексного кваліфікаційного екзамену визначають як середню з позитивних оцінок за кожний вид (компоненту) тестових завдань. Виконання всіх завдань з комплексного іспиту є обов'язковим.

Оцінювання якості виконання екзаменаційних завдань тестового контролю знань студентів може здійснюватися за допомогою коефіцієнту засвоєння: $K = N / P$, де N – правильно виконані істотні операції рішення (відповіді); P – загальна кількість визначених істотних операцій еталону рішення (відповіді).

Оцінювання результатів захисту комплексного кваліфікаційного екзамену здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Академії системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS:

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81		C
64–74	Задовільно	D
60–63		E

35–59	Незадовільно	FX
1–34		F

Оцінювання результатів захисту комплексного кваліфікаційного екзамену здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Академії системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та національну шкалу оцінювання.

A 100-90 балів	Здобувач має глибокі міцні і системні знання з усіх розділів екзаменаційних модулів, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи спеціальну термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальних дисциплін, їх мету та завдання. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах практичних завдань. Може самостійно обирати підходи та методи для вирішення завдань різного рівня складності. Тестові завдання з кожного модуля виконані 90 - 100%
B 82–89 балів	Здобувач має глибокі міцні і системні знання та необхідні може чітко сформулювати дефініції, використовуючи фахову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальних дисциплін, що складають модулі атестації, їх мету та завдання. Тестові завдання з кожного модуля виконані 82 - 89%
C 75–81 балів	Здобувач знає програмний матеріал повністю, має практичні навички, знає навчальні програми з дисциплін, що складають модулі атестації, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми. Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти., але допускаються не значні помилки. Тестові завдання з кожного модуля виконані 75-81%
D 64–74 балів	Здобувач знає основні теми модулів, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти, але допускає помилки Тестові завдання з кожного модуля виконані 64–74%
E 60–63 балів	Здобувач знає основні теми модулів, але його знання мають загальний характер, не підкріплені прикладами. Замість чіткого визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти, але допускає значні помилки Тестові завдання з кожного модуля виконані 60–63 %
XF 35–59 балів	Здобувач має фрагментарні знання з модулів. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання. Тестові завдання з кожного модуля виконані 35–59%
F 1–34 бали	Здобувач повністю не знає програмного матеріалу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Словниковий запас не дає змогу оформити відповіді на питання екзаменаційних модулів. Тестові завдання з кожного модуля виконані 1–34%

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки

Переоцінка виконаних завдань можлива протягом одного тижня після отримання оцінки. Для цього здобувач освіти має подати заяву на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви завідувач кафедри протягом тижня формує комісію з переоцінки, яка проводить аналіз роботи здобувача освіти та приймає рішення. Про результат переоцінки здобувач буде повідомлений після завершення аналізу.

Перескладання контрольного заліку чи екзамену можливе протягом одного тижня після отримання оцінки за умови подання офіційної письмової заяви на ім'я ректора.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського».

Політика щодо відвідування занять

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.